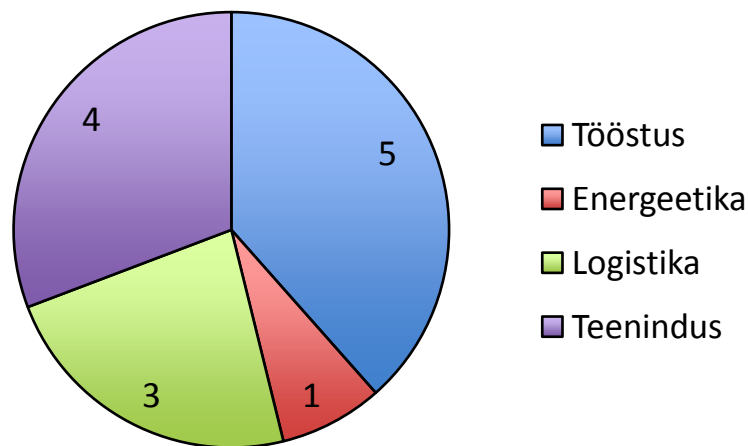

Uuringu “Eesti IKT kogemus” kokkuvõte

Käesoleva uuringu eesmärgiks oli kirja panna **12 lugu IT-ettevõtete poolt välja pakutud õnnestunud IT-lahendustest**, mis julgustaksid ja innustaksid Eesti ettevõtteid oma äri probleemidele IT-sektorist lahendusi otsima¹. IT-lahenduste tellijatelt ja IT-partneritelt oodati ka anonüümset tagasisidet, et aidata mõlemal osapoolel oma tegevust tulevikus parandada ning leida võimalusi, kuidas ITL liikmete tegemistele kaasa saab aidata. Käesolev raport **kajastab anonüümselt intervjuude käigus saadud informatsiooni** ning on suunatud eelkõige IT-ettevõtetele ja ITL-le.

Lugude saamiseks kaardistati ITL-i ja IBS-i arvates sobivaimad kandidaadid. Arvesse võeti nende kuuluvust erinevatesse majandussektoritesse, tellitud IT-lahenduse eesmärgid ning võimalikku õpimomenti teistele IT-ettevõtetele ja IT-lahenduse tellijatele (raporti koostamise täpsemad etapid on välja toodud lisades – **Error! Reference source not found.**). 37 organisatsiooni hulgast valiti välja 13 ettevõtet, kelle esindajate ja IT-partneritega toimusid Intervjuud. 29 intervjuu (14 intervjuud IT-lahenduse tellijate ja 15 intervjuud IT-ettevõtete esindajatega) tulemusena valmis 13 kaasust.

Jätkusuutliku majandusarengu tagamiseks peetakse Eesti puhul oluliseks tööstuse ja logistika ettevõtete lisandväärtuse tõstmist. Seetõttu pöörati ettevõtete valikult suuremat tähelepanu just nende sektorite ettevõtete kaardistamisele (Joonis 1).

Joonis 1. Valitud kaasuste jaotumine valdkonniti.

Uuringus osalenud ettevõtete juhtide vastustest selgus, et üldjuhul teostatakse suuremaid ja ettevõtte protsesse muutvaid IT-investeeringuid välise või sisemise sunni ajel. **Seetõttu ei ole IT-projekti näol tegemist mitte eraldiseisva investeeringuga, vaid pigem investeeringuga ettevõtte toimimisse.** Kuna IT-investeering on osa ettevõtte arendamisest, siis on paljude ettevõtete juhtide

¹ Täiendav info: Tarmo Kalveti ja Veiko Lemberi poolt on TTÜ Avaliku halduse instituudis teostamisel uuring "Riigihanked innovatsioonipoliitika osana - mõju ettevõtetevahelisele ning ettevõtete ja teadus- ja arendusasutuste vahelisele koostööle", kus käsitletakse muu hulgas ka riigiasutuste IKT alaseid hankeid ning mõju IT-ettevõtete vahelistele partnerlussuhetele ja koostööle teadus- ja arendusasutustega.

hinnangul praktiliselt võimatu IT-investeeringu tasuvust eraldi mõõta. Siiski leidsid mõned juhid, et IT-projektide tasuvust on võimalik ja otstarbekas hinnata nii enne kui pärast projekti.

Intervjuude käigus selgus, et **lisaks tasuvusele mõõdetakse ja prognoositakse harva ka muutust võtmenäitajates**. Projekti peamise edukuse näitajana toodi mitme IT-firma poolt välja kliendi rahulolu. Samas selgus uuringus, et **mitmel juhul oli tellijal ja IT-ettevõttel erinev arusaam tellija rahulolust**.

Kliendi rahulolu mõjutab ka **oskus kokku leppida ühises lõpptulemuse visioonis**. Paljude uuringus osalenud IT-ettevõtete arvates puudub tellijal sageli täpne nägemus soovitatavast. Tellijate arvates puudub aga IT-ettevõtetel sageli arusaam tellija ärioloogikast ja suutlikkus pakkuda lahendusi lähtudes tellija ärielistest eesmärkidest. **Mitmed tellijad ütlesid, et sobivat partnerit valides ei testi nad mitte IT-teadmisi ja IT-suutlikkust, vaid oskust ettevõtte äriprobleemid ära kuulata** ja neist lähtuvalt ettevõtte juhile arusaadavas keeles oma lahendust pakkuda.

Keerukamate projektide puhul on lisaks teineteise seisukohtadest arusaamisele ülioluline ka **projektimeeskonna pühendumus, isikutevaheline sobivus ja tiheda suhtluse juurutamine**. Nendel tingimustel on võimalik tagada projekti edukaks elluviimiseks vajalikud elementaarsed nõuded: olemasoleva olukorra ja oodatava lahenduse õige ja piisavalt põhjalik kirjapanek, projekti etappideks jagamine ja mõlemapoolne ajakavast kinnipidamine. Kui pole pühendumist ja teineteisest arusaamist, siis võib muutuda raskeks **projekti ärilise fookuse hoidmine**.

Üldiseks tendentsiks on ettevõttesisese IT-meeskonna asendumine IT-partnerilt teenuste ostmisega. Samas pidasid mitme ettevõtte esindajad väga raskeks IT-firmadele piisava detailsusega tellimuse esitamist ilma ettevõttesiseste laialdaste IT-teadmisteta. Samuti on mitmed ettevõtted õppinud oma IT-süsteemides pisiarendusi ise tegema, sest nii on kiirem ja odavam. See toetab enamiku uuringus osalenud tellijate arvamust, et tänapäeval on IT-lahendused tarbekaup, mitte luksuse. Seetõttu oodatakse IT-firmadelt senisest soodsamate hindadega lahendusi.

Üsna ootuspäraselt toodi projekti õnnestumiseks vajalike olulisemate teguritena välja:

- juhtkonna kaasatus ja motivatsioon,
- teineteise kuulamine, mõistmine ja koostöö,
- selge visioon oodatavast tulemusest (ekraanipiltide ja demode kasutamine),
- lõppkasutajale varajane testimise võimaldamine,
- ettevõtte ärilise fookuse hoidmine aitab tähtaegadest kinni pidada,
- testitava tarkvara kvaliteet,
- meeskonna koosseisu püsivus.

Ülaltoodud projekti õnnestumiseks vajalikud tegurid on lihtsad ja loogilised. Uuringu käigus selgusid aga mitmed dilemmad või paradoksid, mis ei lase mainitud lahendusi praktikas rakendada.